

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 5 Οκτωβρίου 2016, με την εξής σύνθεση : Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος, Ιωάννης Σαρμάς, Άννα Λιγωμένου και Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδροι, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Σταμάτιος Πουλής (εισηγητής), Αγγελική Μυλωνά, Θεολογία Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευαγγελία Σεραφή και Ειρήνη Κατσικέρη, Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομάτη και Κωνσταντίνος Κρέπης, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Μιχαήλ Ζυμής.

Για να δικάσει την από 15 Ιανουαρίου 2014 (αριθμ. κατάθ. .../15-1-2014), για αναίρεση της 3626/2013 αποφάσεως του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αίτηση της Ε. Φ.-Χ. του ..., κατοίκου ... (οδός, Τ.Κ. ...), η οποία παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Ευαγγέλου Τσεκούρα (Δ.Σ.Α. 8465),

κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός Οικονομικών, που παραστάθηκε δια του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου.

Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου έγινε δεκτή η έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά της .../2011 απόφασης της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της αναιρεσείουσας, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης αναίρεσεως.

Τον Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο, που ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως και

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος, με την από 5.10.2016 Γνώμη, πρότεινε την απόρριψη της αιτήσεως αναίρεσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τους Αντιπροέδρους Ιωάννη Σαρμά και Άννα Λιγωμένου και τη Σύμβουλο Θεολογία Γναρδέλλη, που είχαν κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981). Για τη νόμιμη συγκρότηση της Ελάσσονος Ολομέλειας, στη διάσκεψη μετείχε επίσης η Σύμβουλος Δέσποινα Τζούμα (αναπληρωματικό μέλος).

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο,

Αποφάσισε τα εξής :

Ι. Η υπό κρίση αίτηση για αναίρεση της 3626/2013 οριστικής αποφάσεως του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τη συζήτηση της οποίας

καταβλήθηκε το προσήκον παράβολο (σχ. ... Σειράς Α' έντυπο γραμμάτιο του Δημοσίου), έχει ασκηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως. Επομένως, αφού τηρήθηκε η νόμιμη προδικασία, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να ερευνηθεί κατά το βάσιμο των λόγων αυτής κατ' αντιμωλίαν των διαδικών.

II. Με την .../2011 πράξη του Προϊσταμένου της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κανονίσθηκε στην ήδη αναιρεσείουσα, πολιτική συνταξιούχο, σύνταξη με βάση την από έτη 32, μήνες 11 και ημέρες 17 συνολική συντάξιμη υπηρεσία της. Στην υπηρεσία αυτή συνυπολογίσθηκε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 1 περ. β' του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, και το χρονικό διάστημα δύο ετών, πέντε μηνών και δεκαεπτά ημερών, κατά το οποίο η ανωτέρω προσέφερε τις υπηρεσίες της στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών ... (ν.π.ι.δ.) με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά πλήρες ωράριο και με μισθό που προσδιορίζετο βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Γεωπόνων Συνεταιριστικών Υπαλλήλων, πλην η αμοιβή της καταβαλλόταν από ειδικά κρατικά κονδύλια. Κατά της ως άνω πράξης κανονισμού σύνταξης και κατά το μέρος που αφορούσε στο συντάξιμο του χρόνου απασχόλησης της αναιρεσείουσας στον Αγροτικό Συνεταιρισμό, ασκήθηκε από την Προϊσταμένη της 45^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτος. Η ως άνω Επιτροπή απέρριψε, με την .../2011 απόφασή της, την ένσταση, με την αιτιολογία ότι το κρίσιμο στοιχείο που καθιστά το επίμαχο χρονικό διάστημα συντάξιμο δεν είναι η νομική μορφή του φορέα στον οποίο παρασχέθηκε η υπηρεσία αλλά κατά πόσον η μισθοδοσία των

απασχολουμένων προσώπων καλυπτόταν από ειδικούς λογαριασμούς ή πόρους των υπουργείων, ήτοι η ύπαρξη ή μη κάποιας μορφής δημοσιονομικού δεσμού με το Δημόσιο. Κατά της απόφασης αυτής, το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε έφεση ενώπιον του II Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο, με την ήδη προσβαλλόμενη απόφασή του, έκανε δεκτή την έφεση, δεχθέν ότι ο χρόνος απασχόλησης της αναιρεσείουσας στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών ... δεν μπορεί, κατ' εφαρμογή των διεπουσών την υπόθεση ως άνω διατάξεων, να υπολογιστεί ως συντάξιμος, καθόσον πρόκειται για προϋπηρεσία που παρασχέθηκε σε ν.π.ι.δ., έστω και εάν η αμοιβή για την υπηρεσία αυτή προερχόταν από πόρους του Δημοσίου. Η αναιρεσείουσα, με την ένδικη αίτηση, επιδιώκει την εξαφάνιση της προσβαλλόμενης απόφασης για εσφαλμένη ερμηνεία και κακή εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν την υπόθεση και συνακολούθως τον συνυπολογισμό του ως άνω χρονικού διαστήματος στην λοιπή συντάξιμη δημόσια υπηρεσία της.

III. Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 1 περ. β' του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α' 210) ορίζεται ότι «1. Συντάξιμη λογίζεται και προσμετράται στις υπηρεσίες του προηγούμενου άρθρου: α) ... β) Η προγενέστερη υπηρεσία με μηνιαίο μισθό, με μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση ως έκτακτων, αναπληρωτών, προσωρινών υπαλλήλων ή υπαλλήλων που αμείβονται από ειδικά κονδύλια του προϋπολογισμού, η οποία παρασχέθηκε μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας τους ή για όσους στη συνέχεια μονιμοποιήθηκαν σε υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου, μετά τη συμπλήρωση του 15^{ου} έτους. Στην παραπάνω περίπτωση περιλαμβάνεται και η

προγενέστερη υπηρεσία που παρασχέθηκε με οποιαδήποτε ιδιότητα και σχέση εκτάκτου, με σύμβαση, με μηνιαίο μισθό ή ημερομίσθιο, προσκαίρου ή κατ' αποκοπήν κατά πλήρες ωράριον εργαζομένου υπαλλήλου ή υπηρέτου, αμειβομένου εξ ειδικών (εθνικών) κονδυλίων του προϋπολογισμού, ως και εκ των προβλεπομένων υπό του άρθρου 10 του Ν.Δ. 2421 του 1953 ή από άλλα παρόμοια του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Το ίδιο ισχύει και γι' αυτούς που μισθοδοτούνται από ειδικούς λογαριασμούς των Υπουργείων ή από έκτακτους πόρους τους ή από ειδικούς πόρους μερικότερων υπηρεσιών των Υπουργείων ή από πόρους Ν.Π.Δ.Δ. ή από τόκους κεφαλαίων αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο από ξένες Κυβερνήσεις, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις: αα) Νομική διάταξη ή τουλάχιστον διοικητική πράξη που να προβλέπει την πρόσληψη. ββ) Πρόσληψη από το αρμόδιο σύμφωνα με το νόμο όργανο και γγ) Απασχόληση σύμφωνα με το ωράριο που προσιδιάζει στη φύσης της υπηρεσίας».

IV. Επειδή, κατά τη λογική και συστηματική ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων συνάγεται ότι ο συνταξιοδοτικός νομοθέτης, δια της ψηφίσεως των διατάξεων αυτών, απέβλεψε αφενός μεν στον συνυπολογισμό στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων κάθε τυχόν προγενέστερης υπηρεσίας που προσέφεραν στο Δημόσιο υπό οιαδήποτε νομική μορφή και ιδιότητα, ήτοι ως έκτακτοι, με σύμβαση, με ημερομίσθιο ή με αμοιβή κατ' αποκοπή, αφετέρου δε όπως ο συνυπολογισμός αυτός λαμβάνει χώρα ανεξαρτήτως εάν η δαπάνη της μισθοδοσίας των εκτάκτων αυτών υπαλλήλων επιβάρυνε τον τακτικό προϋπολογισμό ή τυχόν ειδικά κονδύλια ή ειδικούς

λογαριασμούς ή ειδικούς πόρους των Υπουργείων που δεν περιλαμβάνονταν και δεν εμφανίζονταν στο τακτικό κρατικό προϋπολογισμό. Τα ανωτέρω επιρρωννύονται και εκ του ότι το δεύτερο εδάφιο της ως άνω περίπτωσης β' αποτελεί κωδικοποίηση του άρθρου 14 παρ. 1 του α.ν. 377/1968 (Α' 82), το οποίο (άρθρο) φέρει τον τίτλο «Αποσαφήνισης εννοίας όρου εκτάκτου δημοσίας προϋπηρεσίας προσμετρομένης εις την συντάξιμον υπηρεσίαν», εκ του οποίου σαφώς συνάγεται ότι ο νομοθέτης θεωρεί αυτονοήτως ότι η τυχόν προγενέστερη έκτακτη ή προσωρινή υπηρεσία προσφέρθηκε στο Δημόσιο. Επίσης, και η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά τη γνωμοδότησή της επί της ως άνω διατάξεως (6η Έκτακτη Ειδική Συνεδρίαση στις 19 Ιουλίου 1978), εκλαμβάνει ως αυτονόητο ότι πρόκειται για δημόσια προϋπηρεσία και ότι με τη διάταξη επιδιώκεται η προσμέτρηση της υπηρεσίας αυτής στη λοιπή συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, ανεξαρτήτως εάν η δαπάνη βάρυνε ειδικούς πόρους που δεν εγγράφονταν στον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό. Συνεπώς, τυχόν προϋπηρεσία που παρασχέθηκε σε ν.π.ι.δ. όπως οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, τους οποίους για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με σκοπό της ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής, το Δημόσιο εμμέσως επιχορηγούσε αναλαμβάνοντας από ειδικά κονδύλια τη μισθοδοσία, μέχρι 140 άτομα ετησίως, του υπό πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού, δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 περ. β' του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων. Τα αυτά δε δεχθέν το δικάσαν Τμήμα, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, ορθώς τις σχετικές διατάξεις ερμήνευσε και εφάρμοσε. Εξάλλου, οι επικαλούμενες από την αναιρεσείουσα διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 7 του

ν. 3234/2004, 15 παρ. 1 περ. ε' του ν. 3205/2003 και 98 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999), δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση, διότι οι μεν δύο πρώτες δεν είναι συνταξιοδοτικού, αλλά διοικητικού περιεχομένου διατάξεις, καθώς δεν ρυθμίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απονομή των συντάξεων (άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος) και επομένως δεν δύνανται να επάγονται συνταξιοδοτικής φύσεως συνέπειες (Ολ. Ελ. Συν. 1632/1992, 450/1995, 952/2000 κ.α.), οι δε διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, πέραν του διοικητικού τους περιεχομένου, προϋποθέτουν την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν συντρέχει, αφού η αναιρεσείουσα απασχολήθηκε σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (αγροτικό συνεταιρισμό).

Υ. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και μη προβαλλομένου άλλου λόγου αναιρέσεως, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να διαταχθεί η κατάπτωση του παραβόλου που κατατέθηκε υπέρ του Δημοσίου (άρθρ. 73 παρ. 4 του ν. 4129/2013).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως. Και

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου αναιρέσεως υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 11 Ιανουαρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΠΟΥΛΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, την
1^η Μαρτίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ